

教育部高等学校特色专业
云南民族大学东南亚语种建设点规划系列教材

Giáo trình cơ sở tiếng Việt

越语基础教程

III

吕士清 编著

云南大学出版社

教育部高等学校特色专业

云南民族大学东南亚语种群建设点规划系列教材

GIÁO TRÌNH CƠ SỞ TIẾNG VIỆT

越语基础教程

(I)

 云南大学出版社

图书在版编目 (CIP) 数据

越语基础教程. 3/吕士清编著. —昆明: 云南大学出版社, 2010

ISBN 978 - 7 - 5482 - 0027 - 7

I. ①越… II. ①吕… III. ①越南语—高等学校—教材 IV. ①H44

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2010) 第 026629 号

越语基础教程 3

吕士清 编著

责任编辑: 邓立木 李 红

封面设计: 丁群亚

出版发行: 云南大学出版社

印 装: 云南大学出版社印刷厂

开 本: 787mm × 1092mm 1/32

印 张: 12

字 数: 333 千

版 次: 2010 年 3 月第 1 版

印 次: 2010 年 3 月第 1 次印刷

书 号: ISBN 978 - 7 - 5482 - 0027 - 7

定 价: 31.00 元

社 址: 云南省昆明市一二一大街 182 号
云南大学英华园内 (邮编: 650091)

发行电话: (0871) 5033244, 5031071

网 址: <http://www.ynup.com>

E - mail: market@ynup.com

序 言

越南河内国家大学社会与人文科学大学 陈智睿博士、副教授
语言学系副主任、民族语言与文化教研室主任

中国云南民族大学外语学院越语教研室副教授吕士清编著的《越语基础教程》全套包括四册综合课和三册阅读课，是供初学越语的大学生使用的一整套教材。本书的第一个优点是课文内容比较丰富，采用了越南人日常生活中多种不同的题材。为此，教程提供了比较多样的基础词汇供学生学习，通过学习本书，学生能具备足够的条件来实现符合当今越南人生活的交际情景。

作为供教授初学越语者的教材，编撰者在教程中优先注意到了语音方面的训练。这种重视语音的选择是非常正确与合理的，符合越语——一个有复杂语音、声调系统的单音节语言——的特点。因此，教程具有交际语言教学的价值，而这也正是基础教程的首要任务。另一方面，本书还建立了一套精工而切实的练习系统，帮助学生巩固教师教授本书所学得的知识。在学习中，如果学生努力完成了教程中的作业，则收到的效果将会非常稳固。

本书内容丰富，科学性、实用性强，按照符合越南人当今生活主题而安排的课文分布合理。同时，教程中所用的越语非常贴近当代越南人使用的越语，这是编撰者的又一个优点，近些年来不是所有越语教材编撰者都能做到这一点的。

还有一点要说的是，吕士清副教授在教程编好后，寄到河内国家大学社会与人文科学大学语言学系请求审阅修改。语言学系

请越语教学实践经验丰富的教育家、语言学系越语实践中心主任阮高谭博士、教授提出了一些具体的修改意见。

我们认为，根据以上所分析的内容和撰写方式的优点，吕士清副教授的《越语基础教程》是一部好书，它有利于初学越语者学习越语并了解越南。因此，本书还有向中国人民介绍越南的作用，它为加强两国人民之间悠久的友好睦邻关系作出了贡献。

根据上述精神，我们欢迎这部书得以印刷出版，并作为云南民族大学越语专业的教程。同时郑重向越语师生们和关心越语学习的人们介绍《越语基础教程》，并祝使用本教程者在越语教学和越语学习中取得良好的效果。

陈智睿

2003年1月27日于河内

编者说明

《越语基础教程》一、二、三、四册为供大学本科或专科越语专业基础阶段（第一、二学年）基础越语综合课使用的教材，每学期教一册。此外，在第二、三、四学期，还有与之配套的《阅读》教程。本书也可供其他自学越语的人员使用。

本套教程力图按照北京大学、北京外国语大学、北京对外经贸大学、广东外语外贸大学、广西民族学院、云南民族学院、解放军国际关系学院和解放军外国语学院八所高等院校共同制定的《高等学校越南语专业基础阶段教学大纲》的精神、标准和要求进行编写。

考虑到现在大学外语专业的总学时已压缩到2800学时以下，为尽量减轻学生的压力，本书内容尽量精简，并尽力使学习者学到最需要、最基本、最实用的知识。考虑到本书供中国学生学习越语使用以及自学越语者使用，因此针对中国学生的特点，注释单词不仅词义较详细，还加注了一些词语搭配释例，并且注明该词的词性，汉越音字还注明相对应的汉字，汉越音词也在注释中突出原汉语词，以供学习者自学、复习，充分利用学习者已掌握的汉语知识，使他们学会认知汉越音词，并能举一反三，逐步掌握汉越音系统，更快更主动地学到更多的越语。当然，对汉越音词不能机械地一味滥用，因为有些汉越音词已经发生了词义和用法上的变化，与原汉语词相比已经有不小的差异，有的甚至完全相反。本书中已注意到这一特点，在适当的章节加以讲解和说明。在记忆汉越音词时，注意不要把汉越音词的原字义与现代词义混为一谈，例如 y tá 一词，其现代词义是“护士”，不能把“医佐”

当成词义。

本书第一册为语音入门课，将语音和入门课为一体，从第一课就开始学说话，提高学习的兴趣，使所学的语音得以在单词、句型练习、会话和作业中得到练习巩固，避免语音阶段枯燥地单纯练习语音而产生厌学情绪。因此，在安排每课的生词时，注意到该课的生词尽可能周全地体现该课以及前面已学的语音，而不能出现未学的语音，这样语音和句型练习、对话练习相互照顾、相互配合。第一册共 11 课，除第十一课外，每课新学三个句型，并复习巩固上一课的句型，全册共 30 个越语最基本的句型。第一册每课大致由句型和语音提要、句型练习、会话课文（有的课有小短文，第十一课为文章体短文）、课堂用语、生词表、语法与注释、语音、书写法、作业练习等部分组成，作业练习又由语音练习、口语练习、听力练习、口译练习、笔头练习等部分组成。第二册共 11 课，每课大致由常用语句、会话课文或文章体课文、语法与注释、生词表、作业等部分组成。第三、四册每册共 10 课，每课大致由会话或文章体课文、生词表、语法与注释（有的课有翻译法）、作业练习等部分组成。任课教师可根据不同的教学方法、特点来决定每课教学的顺序和步骤。

本教程第二册以功能专题为主线来安排课程，学习越语交际中最基本、最常见的功能项目的常用语，并在一定的情景对话中加以体现，同时继续介绍和练习一些常用基本句型。第三、四册按照情景课题来安排，同时注意继续介绍一些基本句型和常用功能句型。

本教程第一册约 770 个词，其余各册约 1000 个词（包括与综合课配套的阅读课的词汇），共计 4000 余个注明词义的词，加上生词表上没有注，而在注释、课文、作业等部分中出现的要求学生利用汉越音知识和越语造词规则自行掌握的词语（多数是

词义无变化或变异不大的汉越音词以及人名、地名，少数是越语词和越化汉音词），则总词量将超过5000个。

为使初学者复习或自学越语语音，本书第一册配有由越南朋友录制的音带，学习者可以边学、边听、边读，反复模仿练习，逐步熟练掌握和提高自己的听说能力。

本套教程在编写和修订过程中得到了越南社会科学中心语言学研究院阮文康博士，河内国家大学社会人文科学大学语言学系教授阮高谭博士，来云南民族学院任教的越籍教师黄氏梅香硕士、裴妙翠学士，以及部分越南在昆留学生的鼎力帮助，认真进行了修改、指正，并承蒙河内国家大学社会人文科学大学陈智睿博士、副教授为本书作序，南京国际关系学院昆明分院张卫民副教授审阅校改。在此，谨向他们致以衷心的感谢。

本套教程得以正式出版，编者还要十分感谢云南民族大学有关方面和云南大学出版社的大力支持。

本套教程力图做到实用性强、语言新、易上口，有较好的科学性、趣味性，但书中难免诸多疏漏、错误和不尽如人意之处，敬请专家和广大读者不吝赐教。

吕士清

2003年6月于昆明

MỤC LỤC

Bài 1 Trường học	1
Bài hội thoại	1
Tham quan vườn trường	1
Từ mới	5
Ngữ pháp và chú thích	12
1. 语调型是非疑问句.....	12
2. Năm thứ nhất, năm thứ hai	12
3. Từng 的用法.....	12
4. 动词 như 的用法小结.....	13
5. Kể 和 tính 的区别	15
6. 关联词 ngoài ra / ngoài... / ngoài... ra	15
7. “人称 + 名字”的称呼法	16
Bào tập	17
Bài 2 Gia đình và họ hàng	25
Bài hội thoại	25
Gia đình anh có mấy người?	25
Đời sống gia đình tôi cũng khá giả rồi	25
Họ là những ai?	26
Hỏi về quan hệ họ hàng	26
Thu đến thăm mẹ Hà	27
Anh chàng độc thân vui tính	27
Chuẩn bị dự đám cưới	28
Từ mới	29
Từ bổ sung	35

Ngữ pháp và chú thích	37
1. 汉越音词和越化汉语词	37
2. 越语的生肖表达法	38
3. 越南人的称呼习惯	39
4. Tuy... nhưng (vẫn)... 句式	39
5. 副词 <i>Lấy</i> 的用法	39
6. 译句参考	40
Bào tập	41
Bài 3 Giao tiếp và xưng hô	51
Bài đọc	51
Đối tượng và cách thức giao tiếp	50
Xưng hô thế nào cho đúng?	53
Từ mới	56
Ngữ pháp và chú thích	66
1. 越语的人称代词	66
2. 人称词 <i>thằng</i>	68
3. 人称词 <i>ông trẻ</i>	68
4. <i>Lão</i> 的用法	68
5. <i>Thưa, bầm</i>	69
6. 类词 <i>mối, miếng, mảnh</i>	69
7. 否定句式 <i>không thể nào... được</i>	70
8. <i>Lên + st</i>	70
9. 固定词组 (<i>cụm từ cố định</i>)	71
10. 熟语 (<i>thục ngữ</i>) 的翻译	73
Bào tập	75
Bài 4 Khí hậu và thời tiết	82
Bài hội thoại	82

Đặc điểm khí hậu Côn Minh	82
Khí hậu miền Nam Việt Nam	84
Nghe dự báo thời tiết	85
Từ mới	86
Từ bổ sung	92
Ngữ pháp và chú thích	94
1. Hết 的用法小结.....	94
2. Hễ 的用法	95
3. Ấy 的用法	96
4. 语气词 ư 的用法	97
5. 语气词 cơ, kia 的用法	97
6. Dĩ nhiên / đương nhiên / tất nhiên	98
7. Cấp	99
8. 口译的一个重要原则	99
Bào tập	101
Bài 5 Mua hàng	106
Bài hội thoại	106
Trong cửa hàng bách hoá ở Việt Nam	106
Tôi muốn mua một đôi giày	110
Anh mua đi	110
Ở hàng bán hoa quả	111
Sao đắt thế?	112
Từ mới	112
Ngữ pháp và chú thích	120
1. 单义词 (từ đơn nghĩa)	120
2. 多义词 (từ đa nghĩa)	121
3. Gửi	122

4. 译例参考.....	123
Bào tập	124
Bài 6 Ăn uống	129
Bài hội thoại	129
Mời dự tiệc	129
Dự tiệc	132
Trong nhà hàng đặc sản	135
Thịt gà sắp chín chưa?	136
Bài đọc	137
Cơm	137
Phở	138
Từ mới	139
Từ bổ sung	149
Ngữ pháp và chú thích	154
1. 越语状语的位置	154
2. 宾语前置	158
3. “Chúc...” 句式的译法	158
4. “Cứ...” 和 “cứ... là...” 句式	159
Bào tập	159
Bài 7 Ở trọ	166
Bài hội thoại	166
Trong khách sạn ở nước Việt Nam	166
Tại phòng ở trong khách sạn ở Trung Quốc	169
Từ mới	171
Từ bổ sung	176
Ngữ pháp và chú thích	177
1. 定语的种类	177

2. 定语的形式	178
3. 定语的顺序	180
4. 简称词 (từ gọi tắt)	182
5. Hoạt động	182
6. Tắm nước hoa sen	182
Bào tập	183
Bài 8 Giao thông (1)	190
Bài hội thoại	190
Chuyện trò về giao thông	190
Tôi muốn đi Sài Gòn	193
Tiến bạn ra ga	195
Từ mới	196
Từ ngữ bổ sung	200
Ngữ pháp và chú thích	203
1. 越语的叠音词 (từ láy)	203
2. 单音节形容词和象声词的叠音规则	204
3. 关联词 cũng như 的用法	206
4. 译例参考	206
5. 缩写词 h	206
Bào tập	207
Bài 9 Giao thông (2)	211
Bài hội thoại	211
Nói chuyện về giao thông đường không Việt Nam	211
Đáp máy bay đi Hà Nội	214
Từ mới	217
Từ ngữ bổ sung	224
Ngữ pháp và chú thích	226

1. 越语词的叠音附义法	226
2. Tỉnh, thành	229
3. Từ Hà Nội vào thành phố Hồ Chí Minh	229
Bào tập	230
Bài 10 Bưu điện	240
Bài hội thoại	240
Gửi thư	240
Đặt mua báo và hỏi han về dịch vụ bưu điện	241
Gọi điện thoại quốc tế.....	243
Những câu thường dùng khi gọi điện thoại	243
Từ mới	245
Từ ngữ bổ sung	250
Ngữ pháp và chú thích	254
1. 复句 (câu ghép, câu phức)	254
2. 联合复句 (câu ghép liên hợp)	254
3. 偏正复句 (câu ghép chính phụ)	257
4. 越文书信的写法	260
5. Nhà nước / quốc gia / nước	262
6. Bấm / quay số	262
7. 越语的书名号和引号	262
8. Hết	262
Bào tập	262
PHẦN ĐỌC HIỂU	271
Bài 1	273
Vượt bậc	273
Bài 2	276
Bác Hồ thăm Xuân Thành	276

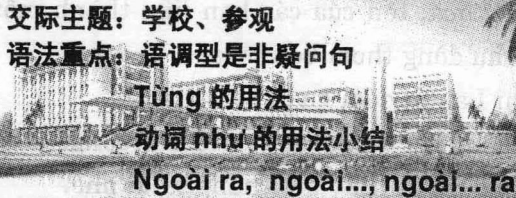
Bài 3	281
Mùa cưới	281
Bài 4	286
Nghị thức lời nói của người Việt Nam	286
Bài 5	291
Lời chào cao hơn mâm cỗ	291
Bài 6	296
Cháy	296
Mất rồi	296
Đường kính	297
Bài 7	300
Đặc điểm khí hậu Việt Nam	300
Bài 8	306
Sự giúp đỡ hết lòng	306
Khí hậu Bắc bộ và Nam bộ Việt Nam	306
Bài 9	313
Chuyện con trâu bay	313
Về bảo thầy mày	313
Treo biển	314
Bài 10	319
Ăn cháo tằm	319
Đậu phụ	319
Ăn cỗ với ai?	320
Cho trà không bay hơi	320
Cho trà thêm ngon	320
Hạt sen	320
Bài 11	323

Cơm bình dân	323
Đậu nành	323
Nếp	323
Canh thịt bò sườn hành răm	324
Hoa cúc vàng	324
Rau đắng	324
Bài 12	330
Quan niệm về ăn của người Việt	330
Bài 13	333
Dấu ấn nông nghiệp trong cơ cấu ăn của người Việt	333
Bài 14	339
Tính tổng hợp trong lối ăn của người Việt	339
Bài 15	346
Tính tổng hợp và tính mục thước trong lối ăn của người Việt	346
Bài 16	351
Văn hoá giao thông ở Việt Nam (1)	351
Bài 17	357
Văn hoá giao thông ở Việt Nam (2)	357
Bài 18	363
Trời xa hay gần	363
Đổi số điện thoại cố định Hà Nội, T.P Hồ Chí Minh	364
Từ 5/10: Hà Nội đổi số điện thoại cố định	365
Những con số cần biết	366

◎ BÀI 1 ◎

TRƯỜNG HỌC

交际主题: 学校、参观
语法重点: 语调型是非疑问句
Tung 的用法
动词 như 的用法小结
Ngoài ra, ngoài..., ngoài... ra

BÀI HỘI THOẠI

THAM QUAN VƯỜN TRƯỜNG

L: Chào các anh chị!

Q: Chào chị! Chị cũng là lưu học sinh Việt Nam à?

L: Không ạ. Tôi xin tự giới thiệu, tên tôi là Lan, Triệu Xuân Lan, sinh viên năm thứ hai ngành tiếng Việt Học viện Ngôn ngữ Văn hoá Đông Nam Á - Nam Á trường Đại học Dân tộc Văn Nam, được giao nhiệm vụ đến đón các bạn vào trường.

Q: Lãnh đạo trường chu đáo quá. Cảm ơn lãnh đạo trường sắp xếp chu đáo.

L: Các bạn mới đến đây, còn chưa quen với môi trường xung quanh của trường.

Q: Vâng. Tôi xin giới thiệu, đây là anh Đông, đây là anh Tư, đây là chị Hạ, anh Xuân, chị Hương, chị Thu, tôi là Quý, Nguyễn Văn Quý.